

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2024 (NEW COURSE)
Advanced Corporate Accounting (Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ મનજીત કંપની લીમીટેડના ચોપડામાંથી તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૪ ના રોજ નીચેની બાકીઓ મળે છે. (૨૦)

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
શરૂઆતનો સ્ટોક	૪૦૦૦૦	આખરનો સ્ટોક	૮૦૦૦૦
વેચાણ	૫૨૦૦૦૦	મળેલ ડીવીડન્ડ	૩૦૦૦૦
ખરીદી	૧૨૨૦૦૦	મળેલ ભાડું	૨૦૦૦૦
પગાર	૬૦૦૦૦	પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	૮૦૦૦
ડિરેક્ટરોનું મહેનતાણું	૧૦૦૦૦	ડિરેક્ટર ફી	૨૦૦૦૦
ટેલીફોન ખર્ચ	૨૦૦૦૦	ડીબેન્ચર વ્યાજ	૫૦૦૦
સ્ટેશનરી ખર્ચ	૧૦૦૦૦	વીમા પ્રીમીયમ	૮૦૦૦
ઘાલખાધ	૧૦૦૦	ઓડીટ ફી	૫૦૦૦
૨૦૨૩-૨૪ ના વર્ષે માંડી વાળવાના		મરામત ખર્ચ	૧૧૦૦૦
પ્રસારિત ખર્ચા	૪૦૦૦	પેન્શન ફંડમાં ફાળો	૭૦૦૦
વિદેશી હુંડીયામણ નો નફો	૧૮૦૦૦	મુસાફરી ખર્ચ	૫૦૦૦
કર્મચારીઓને બોનસ	૭૦૦૦	વચગાળાનું ડીવીડન્ડ	૧૦૦૦૦
શેર ટ્રાન્સફર એજન્ટને ફી	૬૦૦૦	(૨૦૨૩-૨૦૨૪ ના વર્ષનું)	
વેચાણ પરત	૧૦૦૦૦	ખરીદ પરત	૨૦૦૦
જાહેરાત ખર્ચ	૧૨૦૦૦		

નીચેની બાબતોને ધ્યાનમાં લઈ મનજીત કંપની લીમીટેડનું તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૪ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું

ઉભા સ્વરૂપે યોગ્ય પરિશિષ્ટ સાથે નફા- નુકશાન પત્રક તૈયાર કરો.

- 1) સામાન્ય અનામત ખાતે ચોખ્ખા નફાના ૨૦% લઈ જાઓ.
- 2) વચગાળાના ચૂકવેલ ડીવીડન્ડ જેટલી રકમની આખરી ડીવીડન્ડ માટે જોગવાઈ કરો.
- 3) ચોખ્ખા નફાના ૫૦% કર જોગવાઈ કરો.
- 4) કાયમી મિલકતો માટે રૂ. ૨૦૦૦૦ ઘસારાની જોગવાઈ કરો
- 5) તા. ૧-૪-૨૦૨૩ ના રોજ નફા-નુકશાન ખાતાની જમા બાકી રૂ. ૧૨૦૦૦૦ છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ અંજલી કંપની લીમીટેડના મેનેજર ને માસિક રૂ. ૭૦૦૦૦ પગાર વત્તા કંપનીના ચોખ્ખા નફાના ૧% કમીશન આ રીતે પગાર અને કમીશન પછી ચૂકવવામાં આવે છે. તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩નાં રોજ પુરા થતા વર્ષનું નફા- નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
પગાર અને બોનસ	૩૦૦૦૦૦૦	કાયો નફો	૨૨૦૦૦૦૦૦
સામાન્ય ખર્ચા	૧૦૦૦૦૦૦	સરકાર પાસેથી સબસીડી	૨૮૨૦૦૦૦
ઘસારો	૨૦૦૦૦૦૦	કાયમી મિલકત વેચાણ નફો	૧૧૮૦૦૦૦
સંશોધન ખર્ચા	૭૬૦૦૦૦		
મેનેજરનો પગાર	૮૪૦૦૦૦		
મેનેજરને અગાઉથી ચુકવાયેલ કમીશન	૨૦૦૦૦૦		
ઘાલખાધ અનામત	૨૦૦૦૦૦		
કરવેરા જોગવાઈ	૩૦૦૦૦૦૦		
સૂચિત ડીવીડન્ડ	૫૦૦૦૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧૦૦૦૦૦૦૦		
	૨૬૦૦૦૦૦૦		૨૬૦૦૦૦૦૦

કંપનીધારા પ્રમાણે માન્ય ઘસારો રૂ. ૧૮૦૦૦૦૦ છે. કલમ-૩૮૭ પ્રમાણે મેનેજરને ચુકવવાપાત્ર મહત્તમ મહેનતાણાની રકમની ગણતરી કરો. કલમ-૩૮૭ પ્રમાણે મહેનતાણાની રકમ અને પગાર વત્તા કમીશનની અગાઉથી ચુકવાયેલ રકમનો તફાવત જણાવો.

પ્રશ્ન.૨ હરી લીમીટેડે તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજ શિવ લીમીટેડના ૬૦૦૦ શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો એક એવા ખરીદ્યા. (૨૦) બન્ને કંપનીના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

જવાબદારીઓ	હરી	શિવ	મિલકતો	હરી	શિવ
સત્તાવાર શેરમૂડી	400000	120000	કાયમી મિલકતો	253000	128000
બહાર પાડેલ અને ભરપાઈ			શિવ લીમીટેડના શેરમાં	100000	-
શેરમૂડી	300000	-	રોકાણ		
૮૦૦૦ શેર પૂર્ણ ભરપાઈ	-	80000	સ્ટોક	30000	10000
મૂડી અનામત	27000	34000	દેવાદારો	10000	10000
સામાન્ય અનામત	20000	10000	બેંક સિલક	10000	7000
નફા નુકશાન ખાતું	20000	2000	લેણી હુંડી (શિવ લી.		
દેવી હુંડી (હરી લીમીટેડના			પાસેના રૂ.૧૪૦૦ સહીત)	2000	-
રૂ.૧૪૦૦ સહીત)	-	3500			
લેણદારો	35000	17500			
સૂચિત ડીવીડન્ડ	3000	8000			
	405000	155000		405000	155000

- (1) તા. ૧-૪-૨૦૨૩ ના રોજ શિવ લીમીટેડે મૂડી અનામતમાંથી દર ૪ શેરે ૧ શેર બોનસ શેર તરીકે જાહેર કર્યો.
- (2) હરી લીમીટેડના સ્ટોકમાં રૂ. ૪૮૦૦ નો સ્ટોક શિવ લીમીટેડ પાસેથી ખરીદેલ છે તેનો સમાવેશ થયેલ છે શિવ લીમીટેડે આ માલ હરી લીમીટેડને પડતર પર 20% નફો ચડાવી વેચેલ છે.
- (3) તા. ૧-૪- ૨૦૨૩ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ ‘અ’ લીમીટેડે તા. ૧-૪-૨૦૨૩ ના રોજ ‘બ’ લીમીટેડના ૮૦% શેર પ્રાપ્ત કર્યા. બને કંપનીના તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

જવાબદારીઓ	અ	બ	મિલકતો	અ	બ
દરેક રૂ. ૧૦નો તેવા ઇક્વિટીશેર	300000	100000	કાયમી મિલકતો	250000	130000
દરેક રૂ. ૧૦૦ નો તેવા ૬%ના પ્રેફરન્સ શેર	-	40000	બ લીમીટેડના શેર	95000	-
શેર પ્રીમીયમ	12000	-	સ્ટોક	35000	30000
સામાન્ય અનામત	30000	20000	દેવાદારો	20000	35000
નફા-નુકશાન ખાતું	15000	10000	બ લીમીટેડ પાસે લેણા	4500	-
૧૨% ના ડીબેન્ચર	50000	30000	બેંક સિલક	27500	19000
ચાલુ જવાબદારીઓ	50000	10000	બ લીમીટેડના ડીબેન્ચર	25000	-
અ લીમીટેડને ચૂકવેલ	-	4000			
	457000	214000		457000	214000

નીચેની બાબતોને ધ્યાનમાં લઈને બન્ને કંપનીના તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ ના રોજનો 'બ' લીમીટેડનો નફો રૂ. ૬૦૦૦ છે. તા. ૧-૪-૨૦૨૨ થી સામાન્ય અનામતમાં કોઈ પણ પ્રકારનો વધારો થયેલ નથી.
- 'બ' લીમીટેડે 'અ' લીમીટેડને રૂ. ૫૦૦ નો ચેક તા. ૨૫-૩-૨૦૨૪ના રોજ મોકલેલ જે 'અ' લીમીટેડને તા. ૨-૪-૨૦૨૪ ના રોજ મળેલ છે.
- પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડર્સને મત આપવાનો અધિકાર નથી અને તેઓને વધારાના નફામાં ભાગ મેળવવાનો પણ અધિકાર નથી. આ પ્રકારના શેર પર તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૪ ના રોજ પુરા થતા વર્ષ સુધીમાં ડીવીડન્ડની કોઈ જોગવાઈ કરવામાં આવેલ નથી.

પ્રશ્ન.૩ દેવરાજ લીમીટેડનું તા. ૩૧-૦૩-૨૦૦૪ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઇક્વિટી શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ નો એક તેવા	400000	પાઘડી	25000
૧૦% ૩૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ નો તેવા, પૂર્ણ ભરપાઈ	150000	જમીન- મકાન 300000	
સામાન્ય અનામત	75000	બાદ: ધસારો 30000	270000
નફા- નુકશાન ખાતું	30000	ચંત્રો 380000	
૧૩% ડીબેન્ચર	125000	બાદ: ધસારો 50000	330000
		અન્ય કાયમી મિલકતો 50000	
લેણદારો	35000	બાદ: ધસારો 12500	37500
બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ	15000	રોકાણો: ગૌણ કંપનીના શેર 15000	
દેવી હુંડી	5000	જીતેન્દ્ર લીમીટેડના ૧૦% ના ડીબેન્ચર (દા. કિ. રૂ. ૫૦૦૦૦ વ્યાજ કરપાત્ર) 45000	60000
		સ્ટોક 40000	
		દેવાદારો 55000	
		બાદ: ધા. અનામત 2500	52500
		રોકડ અને બેન્ક સિલક 15500	
		પ્રાથમિક ખર્ચા 4500	
	835000		835000

વધારાની માહિતી:

- 1) જમીન અને મકાનની ઘસારાબાદ કિંમતમાં રૂ. ૭૪૫૦૦નો વધારો થયો છે.
- 2) યંત્રોની બજાર કિંમત રૂ. ૩૫૦૦૦૦ છે.
- 3) કંપનીનો સરેરાશ નફો રૂ. ૧૮૦૦૦૦ છે. (૫૦% કર કપાત પહેલા)
- 4) આ પ્રકારના ધંધામાં આંતરિક વળતરનો દર ૧૦% છે.
- 5) પાઘડીની કિંમત રૂ. ૪૦૦૦૦ નક્કી થઈ.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ઇક્વિટી શેરની વાજબી કિંમત નક્કી કરો

અથવા

પ્રશ્ન.૩ અભિનવ લીમીટેડનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજનું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ	મિલકતો	રકમ
ઇક્વિટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦ નો તેવા)	૧૮૦૦૦૦	પાઘડી	૧૦૦૦૦
અનામત- વધારો	૨૦૦૦૦	પ્લાન્ટ	૧૨૦૦૦૦
લેણદારો	૫૦૦૦૦	ફર્નીચર	૫૦૦૦
દેવીહુંડી	૨૦૦૦૦	સ્ટોક	૮૦૦૦૦
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	૫૦૦૦	દેવાદારો	૪૦૦૦૦
		અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચા	૩૦૦૦
		રોકડ અને બેંક	૧૭૦૦૦
	૨૭૫૦૦૦		૨૭૫૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- 1) મિલકતોનું પુનઃ મૂલ્યાંકન નીચે મુજબ કરવામાં આવ્યું.
પ્લાન્ટ ૧૧૦૦૦૦, સ્ટોક રૂ. ૮૭૦૦૦, ફર્નીચર રૂ. ૬૦૦૦, દેવાદારો રૂ. ૩૬૦૦૦.
- 2) દરેક વર્ષનો કરવેરા બાદનો નફો અને ભાર નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	નફો	ભાર
૩૧-૦૩-૨૦૨૧	૩૦૦૦૦	૧
૩૧-૦૩-૨૦૨૨	૩૩૦૦૦	૨
૩૧-૦૩-૨૦૨૩	૩૧૦૦૦	૩

- 3) આ પ્રકારના ધંધામાં અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૦% છે.
- 4) એકમમાં પાઘડીનું મૂલ્યાંકન અધિક નફાના ૩ વર્ષની ખરીદી જેટલું કરવામાં આવે છે. અધિક નફાની ગણતરી પાછલા ત્રણ વર્ષના ભારિત સરેરાશ નફાના આધારે કરવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન.૪ માનવ સંપત્તિના હિસાબોનો અર્થ વર્ણવી માનવ સંપત્તિના મૂલ્યાંકન માટેની પદ્ધતિઓ વિગતે સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન.૪ XBRL અહેવાલ લેખન પર નોંધ લખો.

ENGLISH VERSION

- Que.1 Following balances are extracted from the books of Manjeet Company Limited as on 31-03-2024. (20)

Particular	Rs.	Particular	Rs
Opening Stock	40000	Closing stock	80000
Sales	520000	Dividend Received	30000
Purchase	122000	Rent Received	20000
Salary	60000	Contribution to Provident fund	8000
Remuneration to directors	10000	Director Fee	20000
Telephone expense	20000	Interest on Debenture	5000
Stationary Expenses	10000	Insurance premium	8000
Bad debt	1000	Audit fee	5000
Deferred revenue expenditures to be write off during 2023-24	4000	Repairing expenses	11000
Profit on foreign exchange	18000	Contribution to pension fund	7000
Bonus to employee	7000	Travelling expenses	5000
Fees paid to share transfer agent	6000	Interim dividend (2023-24)	10000
Sales return	10000	Purchase return	2000
Advertisement expenses	12000		

From the following information prepare profit & loss account of Manjeet Limited for the year ends on 31-3-2024 in vertical form with required schedules.

- 1) Transfer 20% amount of net profit to general reserve account.
- 2) Make a provision for final dividend equal to the interim dividend paid.
- 3) Provide 50% of net profit for tax provision.
- 4) Provide Rs. 20000 for depreciation on fixed assets.
- 5) Profit & Loss account shows balance of Rs. 120000 as on 1-4-2023.

OR

- Que.1 The manager of Anjali Co. Ltd. is entitled to get a salary of Rs. 70000 per month plus 1% commission on the net profit of the company after such salary and commission. The following is Profit & Loss A/c for the year ended on 31-3-2023.

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Salaries & Bonus	3000000	Gross Profit	22000000
General Expenses	1000000	Subsidy from Govt.	2820000
Depreciation	2000000	Profit on sale of fixed assets	1180000
Research expenditure	760000		
Manager's salary	840000		
Commission to manager paid in advance	200000		
bad debt reserve	200000		
provision for income tax	3000000		
proposed dividend	5000000		
net profit	10000000		
	26000000		26000000

Allowed depreciation as per companies' act is Rs.1800000. Calculate the maximum remuneration payable to the manager as per section-387.

Find out the difference between salary plus the commission already paid in advance and the amount according to section-387.

Que.2 Hari Limited acquired 6000 shares of Rs. 10 each of Shiv Limited as on 31-3-2023. The following (20)
are the Balance sheets as on that date

Liabilities	Hari	Shiv	Assets	Hari	Shiv
Authorized & Subscribed Capital	400000	120000	Fixed assets	253000	128000
Issued & Paid up capital	300000	-	Investment in shares of Shiv Limited	100000	-
8000 shares fully paid up	-	80000	Stock	30000	10000
Capital Reserve	27000	34000	Debtors	10000	10000
General reserve	20000	10000	Bank	10000	7000
Profit & Loss A/c	20000	2000	B/R (Including Rs. 1400 from Shiv Ltd)	2000	-
Bills Payable (Including Rs. 1400 to Hari Ltd.)	-	3500			
Creditors	35000	17500			
Proposed dividend	3000	8000			
	405000	155000		405000	155000

- (1) On 1st April, 2023 shiv ltd. utilized part of its capital reserve to make a bonus issue of one share for every 4 shares held.
- (2) Stock in hand of Hari Limited includes Rs. 4800 for goods at invoice price brought from shiv limited. When invoicing goods to Hari Limited Shiv Ltd. adds 20% to cost.
- (3) Prepare consolidated balance sheet as on 1-4-2023.

OR

Que.2 'A' limited Acquired 80% shares of 'B' limited as on 1-4-2023. The Balance sheets of the companies as on 31st March, 2024 are given below:

Liabilities	A	B	Assets	A	B
Equity Shares of Rs. 10 each	300000	100000	Fixed assets	250000	130000
6% Preference Share Capital each of Rs. 100	-	40000	Shares of B Limited	95000	-
Share Premium	12000	-	Stock	35000	30000
General Reserve	30000	20000	Debtors	20000	35000
Profit & Loss A/c	15000	10000	Due from B Limited	4500	-
12% Debentures	50000	30000	Bank Balance	27500	19000
Current Liabilities	50000	10000	Debentures of B Ltd.	25000	-
Paid to A Limited	-	4000			
	457000	214000		457000	214000

Prepare consolidated Balance Sheet of both the companies as on 31-3-2024. After considering the following information:

- (1) Profit of 'B' Limited for the year ending on 31st March, 2023 was Rs. 6000 but there has been no increase in the general reserve since 1-4-2022.
- (2) 'B' Limited has dispatched a cheque of Rs. 500 to 'A' limited on 25-3-2024 to 'A' Limited which the later received on 2-4-2024.
- (3) Preference shareholders have no voting rights and are not entitled to take part in additional profit. No provision for dividend on these shares has been made for the year ending on 31-3-2024.

Que.3 Following is the balance sheet of Devraj Limited as on 31-03-2004. (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Each Rs.100 Fully paid Equity share	4,00,000	Goodwill	25,000
10% 3000 Pref. Share each Rs.100 fully paid	1,50,000	Land & Building: 3,00,000	
General Reserve	75,000	Less: Depreciation: 30,000	2,70,000
Profit & loss a/c	30,000	Machinery 3,80,000	
		Less: Depreciation 50,000	3,30,000
		Other Fixed Assets 50,000	
		Less Depreciation 12,500	37,500

13% Debentures	1,25,000	Investment: shares of	
Creditors	35,000	Subsidiary company	15,000
Bank Overdraft	15,000	10% debenture of	
Bills Payable	5,000	Jitendra ltd. (Face Value	
		Rs..50,000	
		Taxable Interest)	<u>45,000</u>
		Stock	60,000
		Debtors	55,000
		Less: B.D Reserve	<u>2,500</u>
		Cash & Bank Balance	15,500
		Primary Expenses	4,500
	8,35,000		8,35,000

Additional Information:

- 1) Written down value of land & building increased by Rs. 74500.
- 2) The market value of plant is Rs. 350000
- 3) The average profit of the company is of Rs. 180000 (Before deducting tax at 50%)
- 4) Internal rate of return in this kind of business is 10%.
- 5) The amount of goodwill fixed at Rs. 40000.

Find out the fair value of equity share from the above information.

OR

Que.3 Following is the balance sheet of Abhinav Limited.

Balance Sheet as on 31-3-2023

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share Capital (Each of Rs. 10)	180000	Goodwill	10000
Reserve & Surplus	20000	Plant	120000
Creditors	50000	Furniture	5000
Bills Payable	20000	Stock	80000
Outstanding Expenses	5000	Debtors	40000
		Prepaid Expenses	3000
		Cash & Bank	17000
	275000		275000

Additional Information:

- (1) The assets are revalued as under:
Plant Rs. 110000, Stock 87000, Furniture 6000, Debtors 36000.
- (2) Following is the profit after tax and weight given to each year:

Year	Profit	Weight
31-3-2021	30000	1
31-3-2022	33000	2
31-3-2023	31000	3
- (3) The expected rate of return in such type of business firm is 10%.
- (4) Goodwill of the firm is valued at 3 years purchase of super profit. The super profit will be calculated on the basis of the last three years weighted average profit.

Que.4 Describe the meaning of Human Resource Accounting and explain the HR evaluation methods in detail. (15)

OR

Que.4 Write a Note on XBRL Reporting.
